

Dyslexie op het Zuiderzee College

April 2018

Contactpersonen: T. Minneboo (dyslexiecoördinator) en J. v.d. Beek
(zorgcoördinator)

Schooljaar: 2018-2019

MR: Vastgesteld in de vergadering van

Inhoud

1. Inleiding	3
2. Dyslexie.....	4
Dyslexieverklaring	4
Doel dyslexiebeleidsplan	4
3. Ondersteuning op het Zuiderzee College.....	4
Signalering en onderzoek brugklas	4
Signalering en onderzoek bovenbouw	5
Instromers	5
4. Begeleiding en ondersteuning.....	5
Faciliteitenkaart en stickertjes	5
Technische hulpmiddelen	6
Ondersteuning.....	6
5. Organisatie en communicatie	6
School	6
Leerlingen en ouders.....	7
6. Informatie is te vinden op:	7

1. INLEIDING

Dyslexie levert in onze geletterde cultuur ernstige belemmeringen op voor het onderwijs en kan grote gevolgen hebben voor de leerling. De leerling kan problemen ervaren met de verbale competentie (woordenschat, verbaal redeneren) door minder lees- en schrijfervaring. Er kunnen ook gevolgen zijn voor het sociaal-emotioneel functioneren evenals gevolgen voor de taak/werkhouding van de leerling. Wellicht vindt er onvoldoende ontplooiing van talenten plaats, doordat de dyslexie een bepaald type onderwijs in de weg staat.

In de schoolambities van het Zuiderzee College staat: '*Structuur biedt ruimte*'. De uitleg die daarbij hoort is dat het Zuiderzee College inspeelt op verschillen, zodat het elke individuele leerling de kans geeft zijn dromen, ambities en talenten te realiseren. Het Zuiderzee College beseft dat dyslectische leerlingen in zeker 'opzicht' verschillen van niet-dyslectische leerlingen en dat het aanbieden van extra ondersteuning en specifieke faciliteringsmogelijkheden bijdragen aan het succesvol doorlopen van de middelbare school. Zij hebben **specifieke** hulp en begeleiding nodig.

De **missie** van het dyslexiebeleid wordt dan ook als volgt beschreven:

- dyslectische leerlingen kunnen die opleiding volgen waartoe ze op basis van hun cognitieve capaciteiten in staat zijn;
- ze kunnen omgaan met hun dyslexie;
- ze vergroten hun functionele lees- en schrijfvaardigheid, zo nodig met hulpmiddelen.

De **visie** van het dyslexiebeleid wordt als volgt beschreven:

- De leerling staat centraal;
- de ondersteuning vereist een geïntegreerde aanpak;
- de ondersteuning vindt plaats gedurende de hele schoolloopbaan;
- de ondersteuning gaat uit van wat werkt bij de leerling en wat een zo groot mogelijk effect heeft (economisch principe).

Eind 2004 verscheen het Protocol Dyslexie Voortgezet Onderwijs. Het protocol omvat richtlijnen voor het beleid van vo-scholen. Het Zuiderzee College volgt de richtlijnen van dit protocol.

Het protocol beschrijft geen reglementen en wettelijke bepalingen. Het Zuiderzee College houdt zich aan de reglementen en wettelijke bepalingen zoals beschreven in artikel 55 van het examenbesluit.

2. DYSLEXIE

In 2006 verscheen het Protocol Dyslexie Diagnostiek en Behandeling (PDDDB) (Blomert, 2006) met onderstaande definitie van dyslexie:

Dyslexie is een specifieke lees- en spellingstoornis met een neurobiologische basis, die wordt veroorzaakt door cognitieve verwerkingsstoornissen op het raakvlak van fonologische en orthografische taalverwerking. Deze specifieke taalverwerkingsproblemen wijken proportioneel af van het overige cognitieve (met name) taalverwerkingsprofiel en leiden tot een ernstig probleem met het lezen en spellen van woorden, ondanks regelmatig onderwijs. Dit specifieke lees- en spellingsprobleem beperkt in ernstige mate een normale educatieve ontwikkeling die op grond van de overige cognitieve vaardigheden geïndiceerd zou zijn.

Dyslexieverklaring

Op het Zuiderzee College wordt een leerling als dyslectisch gezien wanneer het in bezit is van een officiële dyslexieverklaring. Een officiële dyslexieverklaring kan afgegeven worden door iemand met een academische graad in de klinische (kinder- of jeugd-)psychologie of orthopedagogiek, alsmede iemand met een erkende bekwaamheidsregistratie in de psychodiagnostiek, minimaal (op het niveau van) de BIG-registratie Gezondheidszorgpsycholoog. De K&J-registratie van het NIP en de registratie orthopedagoog-generalist (of diagnostiek) van de NVO voldoen hieraan.

Een kopie van de dyslexieverklaring is nodig voor het leerlingendossier.

Doel dyslexiebeleidsplan

Het dyslexiebeleidsplan beschrijft wat het Zuiderzee College met het dyslexiebeleid wil bereiken (missie) en wat de uitgangspunten zijn bij het realiseren van het doel (visie). Het document dient ter kennisgeving/inzage voor betrokken personen en dient toegankelijk te zijn. Jaarlijks wordt het beleidsplan geëvalueerd en bijgesteld om ontwikkelingen en modernisering te waarborgen en om ervoor te zorgen dat het beleidsplan aangepast is op nieuwe (wetenschappelijke) inzichten.

3. ONDERSTEUNING OP HET ZUIDERZEE COLLEGE

Signalering en onderzoek brugklas

Het Zuiderzee College verbindt zich aan de afspraken zoals gesteld in het Dyslexie Convenant po-vo Zaanstad. In dit document staat beschreven dat er in het primair onderwijs aan actieve signalering gedaan wordt.

Zodra leerlingen instromen op het Zuiderzee College vindt er een screening bij alle leerlingen plaats. Als deze screening reden biedt tot verder onderzoek, zal het dienstencentrum (onderdeel Saenstroom OPDC) een voortest dyslexie verrichten. Als de resultaten van deze voortest reden geven om verder te onderzoeken, wordt er door het Zuiderzee College een remediaal traject gestart. Leerlingen die meedoen aan dit traject zullen gedurende 15 weken remedial teaching krijgen.

Na 15 weken zal het dienstencentrum bij de leerling een vervolgttest afnemen. De uitslag van deze vervolgttest geeft een advies over of de leerling wel of niet getest moet worden. Als besloten wordt dat de leerling getest wordt, geeft deze test uitsluitend over of de leerling dyslectisch is of niet.

De kosten voor het onderzoek worden gedragen door ouders en school.

Leerlingen die instromen met een officiële dyslexieverklaring worden door het deelnemen aan workshops bekend gemaakt met de faciliteiten op het Zuiderzee College en het dyslexiebeleid. Tijdens de workshops oefenen de leerlingen met ondersteuningsfaciliteiten van verschillende aard. Dit betreft ondersteuningssoftware (zoals bijvoorbeeld Clareo en Lex) en analoge ondersteuningsfaciliteiten (zoals bijvoorbeeld lezen met een leesliniaal, lezen met een vergroot lettertype en gebruik van regelkaarten). Tevens ontvangen de dyslectische instromers hun faciliteitenkaart en rode stickertje¹. De dyslexiecoördinator maakt melding in Magister van de dyslectische leerling.

Signalering en onderzoek bovenbouw

Wanneer er bij leerlingen in de bovenbouw een vermoeden van dyslexie bestaat, kan er geen onderzoekstraject meer worden gestart door het Zuiderzee College. Het vermoeden van dyslexie zal met ouders besproken worden door de mentor en dyslexiecoördinator. Na het gesprek zijn het de ouders die bepalen of er extern onderzoek wordt gedaan naar dyslexie. Zij regelen en betalen een dergelijk onderzoek zelf.

Instromers

Leerlingen die na aanvang van de brugklas instromen op het Zuiderzee College worden gescreend op dyslexie, daar zij niet in de brugklas gescreend zijn. Instromers van de Internationale Schakelklas (ISK) zijn een uitzondering op de regel. Deze leerlingen komen vanwege hun nog maar korte kennismaking met de Nederlands taal niet in aanmerking voor een dyslexiescreening.

4. BEGELEIDING EN ONDERSTEUNING

De begeleiding en ondersteuning die dyslectische leerlingen op het Zuiderzee College krijgen, zijn in dit beleidsstuk opgenomen.

Faciliteitenkaart en stickertjes

Alle dyslectische leerlingen krijgen een faciliteitenkaart. Op de faciliteitenkaart staat aangegeven bij welke faciliteiten de leerling baat heeft. De faciliteiten die aangegeven staan, zijn ontstaan uit de aanbevelingen uit de officiële dyslexieverklaring van de leerlingen. De in te zetten faciliteiten kunnen per leerling verschillen.

Daarnaast ontvangen alle dyslectische leerlingen rode stickertjes. De stickertjes zijn bedoeld om op toetsen te plakken. Daarmee kunnen de leerlingen bij docenten aangeven dat zij dyslectisch zijn, waarop de betrokken docenten een eventuele aangepaste beoordeling kunnen verrichten.

De faciliteitenkaart kan de volgende faciliteringsmogelijkheden bieden:

¹ Zie voor uitleg alinea **faciliteitenkaart en stickertjes** op pagina 4

- extra tijd voor proefwerken/overhoringen, PTA's en examens
- aangepaste beoordeling spelling
- extra mondeling overhoren i.p.v. schriftelijk
- gebruik van 'tekst-naar-spraak-software'
- aantekeningen controleren en/of op schrift aanbieden
- gebruik computer met spellingscontrole
- gesproken boeken/teksten toestaan
- luistertoetsen met langere tijd tussen vraag en antwoord aanbieden
- gebruik regelkaarten

Technische hulpmiddelen

Als leerlingen een laptop op school willen gebruiken, zullen ze deze zelf moeten aanschaffen. De kosten daarvoor zijn geheel voor ouders. Sommige zorgverzekeraars vergoeden technische hulpmiddelen voor dyslexie. Ouders kunnen navraag doen bij hun zorgverzekeraar voor de actuele reglementen omtrent vergoedingen.

Het Zuiderzee College beschikt over een schoolbrede licentie van ClaroRead. ClaroRead is dyslexiesoftware voor de pc. Leerlingen kunnen er onder andere teksten uit hun lesboeken mee luisteren. Leerlingen die ClaroRead willen gebruiken op toetsen, dienen vanaf het begin van hun schoolcarrière op het Zuiderzee College, of vanaf de diagnosestelling, regelmatig op school en thuis met ClaroRead te werken. Via de dyslexiecoördinator kan de software aangevraagd worden. De software is voor leerlingen gratis.

Digitale/ingesproken lesboeken worden door een boekenfonds vergoed. Leerlingen kunnen digitale/ingesproken boeken aanvragen via de dyslexiecoördinator.

Ondersteuning

Elke leerling krijgt, naast de ondersteuning in de klas, ook ondersteuning buiten de klas. De dyslexiecoördinator heeft een spreekuur, waarop leerlingen kunnen komen zodra zij vragen hebben of zaken omtrent dyslexie willen bespreken. Niet alleen de leerlingen, maar ook hun ouders en betrokken docenten kunnen zich wenden tot de dyslexiecoördinator.

Twee maal per jaar komen dyslectische leerlingen uit hetzelfde leerjaar bij elkaar tijdens de Tips en Tricks-bijeenkomst. Tijdens de bijeenkomst krijgen leerlingen tips en tricks aangereikt voor het omgaan met dyslexie en kunnen zij tips en tricks uitwisselen.

5. ORGANISATIE EN COMMUNICATIE

School

Het dyslexiebeleid is beleid om de dyslectische leerlingen van het Zuiderzee College het best passende diploma te laten halen. Het gehele team van werknemers zal meewerken aan en zich inzetten voor passende en realiseerbare ondersteuning.

Het Zuiderzee College heeft een zorgcoördinator die verantwoordelijk is voor het registreren van de dyslectische leerlingen en het verkrijgen van de dyslexieverklaring.

Het Zuiderzee College heeft een dyslexiecoördinator die in contact staat met en het aanspreekpunt is voor leerlingen, diens ouders en leraren. Tevens verzorgt de dyslexiecoördinator de benodigde registraties in Magister, zodat de dyslectische leerling onder de aandacht blijft bij de betrokken docenten. Mochten er zich problemen voordoen tijdens de lessen met betrekking tot facilitering, beoordeling of begeleiding, dan bespreekt de leerling dit eerst met de desbetreffende docent en eventueel de mentor. Mochten de problemen aanhouden, dan zal de dyslexiecoördinator hierbij betrokken worden op initiatief van de leerling, ouder of mentor.

Het dyslexiebeleid wordt aangepast naar aanleiding van nieuwe (wetenschappelijk) inzichten en modernisering van faciliteringsmogelijkheden. Het Zuiderzee College heeft een dyslexiecoördinator die zich elk jaar laat informeren over nieuwe ontwikkelingen. Deze ontwikkelingen zullen meegenomen worden in de jaarlijkse evaluatie van dit beleidsstuk.

Leerlingen en ouders

Leerlingen mogen gebruik maken van de voor hen geldende faciliteiten, beschreven zoals op de faciliteitenkaart. Leerlingen dienen dat zo consequent mogelijk te doen. Als er faciliteiten gewenst zijn die niet op de kaart staan dan kunnen die besproken worden door leerlingen en ouders met de dyslexiecoördinator. De eenmaal gekozen hulpmiddelen worden eveneens consequent ingezet. Daarnaast zijn de leerlingen present op de afspraken met de dyslexiecoördinator.

6. INFORMATIE IS TE VINDEN OP:

www.steunpuntdyslexie.nl

www.examenblad.nl

www.stichtingdyslexienederland.nl

www.lexima.nl

www.claroread.nu